

SAKSGANG		
Styre, utval, komite m.m.	Møtedato	Saksnr
MULTEK-utvalet	04.02.2016	022/16
MULTEK-utvalet	09.02.2016	037/16
Kommunestyret	22.02.2016	024/16

Avgjerd av: Kommunestyret Saksbehandlar: Bjørn Aurlien	Objekt: Arkiv: S11	Arkivsaknr.: 16/60-2
---	-------------------------------------	--------------------------------

Uttale til konsesjonssøknad - Øyrane kraftverk

Vedlegg:

Dok.nr Tittel på vedlegg
264483 Kart og bilde - Øyrane kraftverk

Oppsummering:

Det er ei nasjonal målsetting å auke produksjonen av fornybar energi. Gloppen kommune har naturressursar som kan utnyttast med moderate naturinngrep, og har så langt sett positivt på dei fleste prosjekta som har vore sendt på høyring.

Rådmannen registrerer at det er vesentlege konflikter mellom utbygginga av Øyrane kraftverk i Røyrvika og biologisk mangfald, landskapsverknader og inngrepsfrie naturområde, og meiner av den grunn at det ikkje bør bli gitt konsesjon til søknaden.

Bakgrunn for saka:

NVE har lagt konsesjonssøknad for bygging av Øyrane kraftverk ut til offentleg gjennomsyn med merknadsfrist 18.03.2016

Saksutgreiing:

Dei 7 grunneigarane i Røyrvika som har fallrett til Nipeelva er samde om å etablere selskapet Røyrvik Kraft AS for å bygge ut fallet mellom Røyrvikstøylsvatnet og Øyravatnet.

Kraftverket er planlagt med inntak ved Nipeelva sitt utløp frå Røyrvikstøylsvatnet om lag på kote 552. Her er tenkt ein 9 meter lang og inntil 3 meter høg betongdam/terskel med tilhørande inntakskonstruksjonar på sida. Det er vist tre ulike utbyggingsalternativ. I alternativ 1 er Røyrvikstøylsvatnet søkt regulert med 1 meter, i alternativ 2 innafor naturleg vasstandsvariasjon på 0,6 meter og i alternativ 3 utan regulering. Reguleringa skal likevel ikkje vere større enn 0,3 meter frå 15. mai til 15-juli. Eventuell regulering vil innebere at vatnet i flaumperiodar kan gå 0,3m over naturleg høgste nivå.

På vedlagt kart er vist korleis røygata er tenkt plassert i terrenget. Den følgjer på sida av elva i lag med planlagt tilkomstveg til inntaket dei første drøye 400 metrane, følgjer så vegen vekk frå elva og ligg i grove trekk i vegtraseen dei neste 6-700 metrane, og held så fram ned den bratte lia i eigen trase til kraftstasjonen. Det er gamal lauvskog og furuskog men enkelte spreidde grantre opp til skoggrensa om lag på kt. 530. Her er parti med grunt

vegetasjonsdekke, så røyrkata med diameter 70 cm vil ligge dels i fjellgrøft og dels i lausmassegrøft.

Det går ein traktorveg inn forbi planlagt kraftstasjonen som må oppgraderast. Det er planlagt ny veg på om lag 2,4 km frå eksisterande veg og opp til inntaket, og om lag 0,1km ny veg ned til kraftstasjonen. Delar av vegen til inntaket ligg i svært bratt terreng.

Kraftstasjonen blir plassert om lag 320meter opp for elva sitt utløp i Øyravatnet på kote 265. Her vil det bli ein kraftstasjonsbygning på om lag 70 m² tilpassa naturen i området, med ein turbin med installert effekt på 2,75 MW. Forventa middel årsproduksjon er 11,6 GWh (alt.1) 11,44 GWh (alt. 2) og 9,87 GWh (alt. 3), med om lag 60 % av produksjonen i perioden 1/5-30/9. Slukeevna er på 1200 l/s, eller om lag 2.0x middelvassføring. Det er planlagt minstevassføring på 40 l/s 1/5 – 30/9 og 36 l/s 1/10 -30/4 som samsvarer med 5-persentil vassføring. Nedre del av elva får tilført ein del vatn frå restfeltet.

Tilknytning til eksisterande 22kV-kraftlinje er planlagt først via 640m jordkabel i eiga grøft til inntaket for Røyrvik kraftverk og vidare 640 m i felles grøft i røyrkata fram til kraftstasjon, og vidare 200 m felles kabel til tilknytingspunktet. Det er ikkje gjort greie for om eksisterande . 22kV-linje har tilstrekkeleg kapasitet til å ta i mot produksjonen, men overordna nett har ikkje kapasitet i dag. Ein er difor avhengig av at det blir gitt konsesjon til ny 132kV-linje frå Gjengedal til Storebru med tilhøyrande transformatorstasjonar, og denne vil ikkje bli bygd utan at det blir gitt konsesjon til Gjengedal kraftverk.

Økonomiske konsekvensar for kommunen:

Utbyggingskostnadene er kalkulert til 34,5mill. som gir ein utbyggingspris på 2,97 kr/kWh og 3,01 kr/kWh for dei to alternativa med reguleringsmagasin og 3,49 kr/kWh utan regulering av vatnet. Dette er av dei gunstigaste utbyggingskostnaden av søknadene som er sendt til uttale nå. Søkjar meiner fordelane først og fremst er av økonomisk karakter. Utbygginga vil forbetre næringsgrunnlaget for gardsbruka i Røyrvika, og gjennom det styrke busetjinga.

Det ligg ikkje ved ei økonomisk analyse av utbygginga, eller ei stipulering av skatteinntektene til kommunen.

Rådmannen si vurdering:

Kommunestyret har vedteke følgjande retningslinjer for kommunen si behandling av søknader om småkraftverk:

Gloppen kommunestyre er positive til at det kan byggast ut småkraftverk i kommunen. Før kommunestyret tek avgjer til den einskilde søknad skal kommunestyret vurdere:

- *Visuelt inntrykk etter utbygging*
- *Innverknad på det tradisjonelle landbruket (resipient, flaum m m)*
- *Tilhøvet til anna næring (t. d turistnæring, utmarksnæring)*
- *Naturinngrep ved utbygging*
- *Den samla utbygging i området*
- *Kraftlineføring*
- *Kor stor del av vassdraget som er tenkt utnytta*
- *Økonomi*
- *Eigarskap*

Det vil normalt ikkje bli tilrådd utbygging i område som det allereie er lagt vernerestriksjonar på.

1. Visuelt inntrykk etter utbygging

Rådmannen meiner vassinntaket og konstruksjonane rundt desse er av lite omfang og har lite å seie. Regulering av vatnet, i alle fall innafør naturleg variasjon, bør også vere lite kontroversielt i forhold til visuell påverknad. Redusert vassføring i elva vil i liten grad vere utfordrande visuelt, då den delen som blir mest påverka er lite tilgjengeleg og lite synleg frå området rundt. Kraftgate og ny permanent veg ligg dels over skoggrensa og dels i svært bratt terreng. Det er grunn til å tru at utbygginga vil innebere omfattande terrenginngrep og sår i landskapet som vil vere godt synleg i mange år framover, sjølv om det blir lagt vekt på tilstelling og revegetering. Ein kraftstasjon utforma på rett måte vil neppe vere til sjenanse for nokon. Kabelgrøfta gjennom myrområdet ved Øyravatnet vil gjerne gro fortare til att enn kraftgate og vegskråningar. Landskapsrommet som blir påverka av alt dette er relativt avgrensa, og truleg lite brukt til allment friluftsliv. Kommunestyret har frå før gitt grønt lys til at det kan byggast 132kV-kraftline i det same landskapsrommet.

2. Innverknad på det tradisjonelle landbruket (resipient, flaum m.m.)

Heile utbyggingsområdet ligg i utmarka. Området blir delvis beita, men beitetrykket er ikkje stort. Utbygginga vil innebere oppgradering av eksisterande vegar og bygging av nye, som vil kunne lette uttak av ved og tømmer, og lette tilsyn med beitedyr. Elles bør kraftproduksjonen gi inntekter til grunneigarane som vil kunne styrke livsgrunnlaget på gardsbruka.

3. Tilhøve til anna næring (t.d. turisme, utmarksnæring)

Her er lite anna næring enn landbruk heilt lokalt i Røyrvika. Det er nemnt i søknaden at anleggsarbeidet vil gi kortvarig arbeid til nokre få personar, om dette blir lokale entreprenørar avheng mellom anna av kor mange prosjekt som skal realiserast på same tid. Drift av kraftverket inneber noko sysselsetting.

4. Naturinngrep

Ein del av dette er omtalt under pkt. 1. Konklusjonen frå konsekvensvurderinga for biologisk mangfald er at kraftgate, vegbygging og kabelføring vil ha middels negativ verknad på biologisk mangfald, at regulering av vatnet etter alt. 1 vil ha stor negativ verknad og etter alt. 2 middels negativ verknad dersom ein følgjer eit strengt reguleringsregime. Det er registrert fire naturtypeområder med verdi viktig (B) som blir negativt påverka av utbygginga. Av desse er anleggsveg og røyrgate i Aurhammarslia, fråføring av vatn i Nipedalen og kabelgrøfta gjennom myra ved Øyravatnet dei med konsekvensar av noko omfang. Det er også registrert ein del raudlistearter som kan bli påverka av tiltaket. Inngrepsfrie naturområde sone 2, 1-3 km frå tyngre tekniske inngrep, blir redusert med om lag 2,5 km². Reknar ein også regulering av vatnet som eit inngrep, blir reduksjonen vesentleg større.

5. Samla utbygging i området

NVE har sendt på høyring 12 småkraftsaker i Gloppen samtidig og ber spesielt om at samla belastning av utbyggingane blir vurdert.

Dei næraste eksisterande kraftverka er Heimseta kraftverk og Rongkleiv kraftverk. Det er også planar om å bygge ut fallet frå Øyravatnet til Røyrvikvatnet, sjå eiga sak om Røyrvik kraftverk. Vidare er det ein føresetnad for utbygginga at Gjengedal kraftverk og ny 132kV-kraftlinje til Storebru blir bygd. Som nemnt vil kraftlina gjerne gå gjennom same området.

Kommunestyret har ikkje gitt nærare kriterier for kva som skal ligge i ei vurdering av

samla utbygging. Røyrvik kraftverk og Øyrane kraftverk vil ligge i same landskapsområde og til ein viss grad påverke kvarandre. Det same gjeld 132kV-linja, sjå neste punkt. Dei andre kraftverka som er nemnt vil i liten grad ha noko å seie for desse utbyggingsplanane.

6. Kraftlinjeføring

Kraftlinjeføringa for dette prosjektet går gjennom ei myr langs Øyravatnet, og kartlegginga av biologisk mangfald som følgjer søknaden konkluderer med at dette vil vere negativt for myra. Kor negativt kjem litt an på korleis arbeidet blir utført. Vidare føreset ein at det også blir gitt konsesjon til Røyrvik kraftverk, og at kraftverket blir bygd ut, med tanke på felles linjeføring vidare. SFE har søkt konsesjon for 132kV-linje frå Gjengedal til Storebru. Deira prioriterte trase går i same landskapsrommet som Øyrane kraftverk ligg i, rett sør for Øyravatnet.

7. Kor stor del av vassdraget som er tenkt utnytta

Slukeevne på 2,0x middelvassføring er ei ganske normal utnytting for elvekraftverk. Det blir lange periodar med minstevassføring mellom flaumtoppane. Konklusjonen frå rapport om biologisk mangfald er etter det rådmannen kan sjå at minstevassføringa bør aukast, men at tiltaket uansett vil ha negativ innverknad på fuktkrevjande arter i og langs elva.

8. Økonomi

Utbyggingspris på rundt 3,0 kr/kWh er av det lågaste av søknadene som er til vurdering nå. Dersom det t.d. blir pålagt vesentleg høgare minstevassføring og regulering av vatnet ikkje blir akseptert, er det grunn til å tru at økonomien i prosjektet blir anstrengt.

9. Eigarskap

Grunneigarane står i utgangspunktet bak søknad og utbyggingsplanar. Om det held fram å vere situasjonen dersom det blir gitt konsesjon, vil vise seg etter kvart. Her er på landsbasis ein god del småkraftprosjekt, både utbygde og planlagde, som er kjøpt opp av eksterne aktørar.

Det er ingen vernerestriksjonar på det aktuelle vassdraget.

RÅDMANNEN SI TILRÅDING:

Gloppen kommunestyre viser til saksutgreiinga og meiner utbygginga av Øyrane kraftverk i for stor grad er i konflikt med naturverdiar i utbyggingsområdet til at det bør bli gitt konsesjon.

04.02.2016 MULTEK-UTVALET

022/16 VEDTAK:

Saka blir utsett til nytt møte den 9. februar 2016.

Vedtaket var samrøystes.

09.02.2016 MULTEK-UTVALET

Merknad til rådmannen si tilråding frå grunneigarane i Røyrvik datert 7. februar 2016 vart lagt fram.

Framlegg frå **Arnar Kvernevik (Ap)**:

Gloppen kommunestyre viser til rådmannen si saksutgreiing, men vurderer fordelane med tiltaket som klart større enn ulempene. Utbygginga vil framskaffe energi til ein svært konkurransedyktig pris og det lokale landbruket vil ha stor nytteverdi av dei planlagde transportanlegga. Ei monaleg strekning av Nipeelva vil renne urørt sjølv etter utbygging av Øyrane kraftverk. Kommunestyret viser også til ei tidlegare positiv innstilling til ny 132kV-linje gjennom området.

Kommunestyret vil likevel be om at det vert gjeve konsesjon i tråd med alternativ 2; regulering av Røyrvikstøylsvatnet innafor naturleg vasstand.

Framlegget vart vedteke mot ei røyst.

037/16 VEDTAK:

Framlegget frå Arnar Kvernevik vart innstilt mot ei røyst.

22.02.2016 KOMMUNESTYRET

Jostein Arne Røyrvik gjekk frå som ugild i saka i medhald av § 6, 1a) i forvaltningslova.

Asbjørn Gjengedal gjekk frå som ugild i saka i medhald av § 6,1b) i forvaltningslova.

Framlegg frå **Mariel Eikeset Koren (MDG)**:

Gloppen kommunestyre viser til rådmannen si saksutgreiing, og vurderer ulempene med tiltaket som klart større enn fordelane. Utbygginga vil gå hardt utover biologisk mangfald, landskapsverknader og inngrepsfrie naturområde. Kommunestyret går difor mot å gje konsesjon for søknaden til Øyrane kraftverk.

Det vart røysta slik:

1. Framlegget frå Mariel Eikeset Koren, som fekk ei røyst
2. MULTEK-utvalet si innstilling, som fekk 25 røyster.

024/16 VEDTAK:

Gloppen kommunestyre viser til rådmannen si saksutgreiing, men vurderer fordelane med tiltaket som klart større enn ulempene. Utbygginga vil framskaffe energi til ein svært konkurransedyktig pris og det lokale landbruket vil ha stor nytteverdi av dei planlagde transportanlegga. Ei monaleg strekning av Nipeelva vil renne urørt sjølv etter utbygging av Øyrane kraftverk. Kommunestyret viser også til ei tidlegare positiv innstilling til ny 132kV-linje gjennom området.

Kommunestyret vil likevel be om at det vert gjeve konsesjon i tråd med alternativ 2; regulering av Røyrvikstøylsvatnet innafor naturleg vasstand.

Vedtaket vart gjort mot ei røyst.

